

Mocne strony młodych rolników w Planie Strategicznym WPR

Autor: mgr inż. Ewelina Marciniak

Data: 5 lutego 2021

MRiRW opublikowało projekt Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023 – 2027. W ramach prac na projektem dokonano m.in. analizy SWOT dla dziewięciu celów szczegółowych. Cel 7 szczególnie nas zainteresował, gdyż dotyczy młodych rolników. Przeanalizowano dla niego mocne i słabe strony młodych rolników, a także ich szanse i zagrożenia. My w tym artykule omówiliśmy mocne strony młodych rolników w Planie Strategicznym WPR.

W ramach reformy Wspólnej Polityki Rolnej po 2023 r. każde państwo członkowskie zobligowane jest do przygotowania Planu Strategicznego dla WPR. Nowa Wspólna Polityka Rolna skupiać się będzie wokół realizacji dziewięciu celów szczegółowych. Dla każdego z nich wykonano analizę SWOT, podając również mocne strony młodych rolników w ramach celu 7: *Przyciąganie młodych rolników i ułatwianie rozwoju działalności gospodarczej.*

Rolnicy mogą wyrazić swoją opinię odnośnie projektu Planu w ramach prowadzonych do 15 lutego br. konsultacji społecznych. Do ich udziału zaprasza minister rolnictwa – Grzegorz Puda. Producenci rolni mogą zgłosić propozycję zmian poprzez specjalny formularz, który znajduje się na stronie internetowej MRiRW.

[Zaproszenie Pana Ministra Grzegorza Pudy do udziału w konsultacjach społecznych projektu Planu Strategicznego dla WPR](#)

Mocne strony młodych rolników – duże zasoby gruntów rolnych

W opublikowanej przez MRiRW analizie SWOT wskazano, że Polska dysponuje relatywnie dużym zasobem gruntów rolnych. Łączna powierzchnia użytków rolnych utrzymanych w dobrej kulturze rolnej w 2018 r. wynosiła 14,5 mln ha. Są to niewątpliwie korzystne dane dla produkcji rolnej.

Odnosząc się natomiast do młodych rolników można stwierdzić, że 24,4 proc. z nich odgrywa znaczącą rolę jako kierownicy gospodarstw indywidualnych. Poza tym, według danych z ARiMR młodzi rolnicy w wieku 40 lat i mniej w 2019 r. posiadali 31,1 proc. ogółu gruntów rolnych w Polsce.

W Polsce występuje duży zasób gruntów rolnych, ale ich nabycie może być utrudnione dla młodych rolników

fot. Fotolia

W analizie SWOT zwrócono również uwagę na jeszcze jedną kwestię. **A mianowicie napływ nowych osób do sektora rolnego bywa niekiedy utrudniony. Głównie ze względu na rodzinną formę gospodarstw, oraz rosnącą wartość rynkową ziemi.** Dlatego też, kontynuacja działalności rolniczej przez następców będzie dotyczyć gospodarstw zorientowanych na rynek i posiadających bogate zaplecze produkcyjne.

Korzystanie z publicznego systemu doradztwa

Mocne strony młodych rolników skupiają się również wokół coraz częstszego korzystania z usług publicznych doradztw rolniczych. *Ocenia się, że dotychczas (w ostatnich latach) ze wsparcia publicznych jednostek doradztwa rolniczego korzystało od 10 do 30 proc. wszystkich rolników w kraju* – podano w analizie. W związku z tym, należy przypuszczać, że popyt na usługi rolnicze będzie utrzymywał się w dalszym ciągu. Jest to powiązane m.in. z nową WPR, zmianami klimatycznymi, a także z koniecznością dalszej restrukturyzacji gospodarstw.

Kiedy nabór wniosków? [PREMIA DLA MŁODEGO ROLNIKA 2021](#) – ogłoszone [terminy i nabory PROW 2021](#) (Czym jest zasada N+3 [PROW na lata 2014-2020 i zasada N+3](#))

Mocne strony młodych rolników – ich dochody

W latach 2004–2016 dochody gospodarstw domowych rolników wzrosły o 113 proc., tj. bardziej nawet niż gospodarstw domowych pracujących na własny rachunek poza rolnictwem, które zwiększyły się o 92 proc. (Chmielewska, Zegar, 2018, s. 114) – podano w analizie. Ma to swoje dobre i negatywne skutki. W przypadku tych drugich można zaobserwować **większe uzależnienie dochodów rolniczych od płatności, które są im przekazywane. Co w polskiej rzeczywistości może ograniczać skłonność do podejmowania działań rozwojowych (Świstak, 2015, s. 157) – podkreślono w analizie.**

Natomiast w przypadku dochodów młodych rolników w analizie przedstawiono następujący wniosek – *Dochody młodych rolników charakteryzują się dużą zmiennością w czasie.* Pomimo tego, następców, czyli młodych rolników do sektora rolnego przyciąga przede wszystkim zewnętrzne wsparcie finansowe, które stanowi uzupełnienie dochodów rolniczych. Chodzi w tym przypadku o dopłaty bezpośrednie, płatności dla młodych rolników. Popularnością cieszą się także inne źródła finansowania skupiające się wokół inwestycji, a finansowane są w ramach np. PROW, lub kredytów rolniczych.

Czy ograniczenie dopłat starszym rolnikom pomoże zwiększyć dochody młodym rolnikom?

fot. Fotolia

W analizie SWOT zaproponowano rozwiązanie, które może wpłynąć na dochody młodych rolników, a mianowicie – **Poziom mobilności ziemi do młodych rolników mógłby być zwiększony poprzez ograniczenie możliwości korzystania z płatności przez starszych rolników.** Jest jeszcze druga możliwość, czyli zwiększenie stawek płatności dla młodych rolników. W analizie opublikowanej przez MRiRW podkreślono, że ta pomoc zazwyczaj służy zwiększeniu konkurencyjności i dochodowości gospodarstw młodych rolników.

Wysoki poziom wykształcenia młodych rolników

Mocne strony młodych rolników to takie które odnoszą się do ich wykształcenia. Według danych Eurostatu w 2016 r. ponad połowa posiadała kwalifikacje zawodowe (rolnicze), które były oparte wyłącznie o doświadczenie praktyczne. Zarówno w Polsce, jak i w UE największy udział kierowników

gospodarstw z pełnym wykształceniem rolniczym występował wśród osób do 35 roku życia. Na dodatek, polscy młodzi rolnicy są zwykle lepiej wykształceni i przygotowani pod względem zawodowym, niż osoby kierujące gospodarstwami w innych państwach UE.

Dostęp do kształcenia i podnoszenia kwalifikacji

Relatywnie dobrze rozwinięta instytucjonalna sieć podmiotów świadczących usługi edukacyjno-szkoleniowe, odpowiadających na zapotrzebowanie rynku oraz ukierunkowanie wsparcia publicznego, dająca możliwości zapewnienia bardziej elastycznych i ukierunkowanych możliwości edukacyjnych (Bański, 2015) stanowi mocną stronę z punktu widzenia przyciągania młodych rolników i rozwoju przez nich działalności gospodarczej – stwierdzono w analizie. Młodzi rolnicy mają więc ułatwiony dostęp do kształcenia i podnoszenia kwalifikacji zawodowych odnoszących się do rolnictwa. Dobre zaplecze edukacyjne może przyczynić się do tego, że rolnicy będą skłonni pozostać na wsi rozwijając swoją działalność gospodarczą na terenach wiejskich.

Mocne strony rolników – zasoby ludzkie i rozwinięta infrastruktura drogowa

W Polsce dominuje duży udział ludności wiejskiej, a także koncentracja terenów należących do wiejskich. Ludność wiejska zamieszkuje dużą liczbę miejscowości (52,5 proc.), co wpływa na rozproszenie struktury osadniczej kraju. Duża liczba osób zamieszkujących tereny wiejskie, a także poprawa infrastruktury społecznej i technicznej może przyczynić się do rozwoju nowych przedsiębiorstw na terenach wiejskich.

Organizacje lokalne jako zachęta do pozostania na wsi

Niewątpliwie mocną stroną wsi, która może wpłynąć na przyciągnięcie młodych rolników jest duża liczba formalnych i nieformalnych organizacji i wspólnot lokalnie działających. Są to np. ochotnicze straże pożarne, koła gospodyń wiejskich, kluby sportowe itp. Często stanowią one żywą tkankę społeczną na wsi. *Zasoby te dla części młodych osób, zamieszkujących obszary wiejskie mogą stanowić istotny czynnik decydujący o pozostaniu na wsi, a dla osób rozważających przeprowadzkę na wieś, zwiększający atrakcyjność osiedlenia się – podkreślono w analizie SWOT.*

Podsumowując

Podsumowując mocne strony młodych rolników w przypadku przyciągnięcia ich na tereny wiejskie można stwierdzić, że mają oni realne szanse rozwinąć się w swoim gospodarstwie. Z uwagi na posiadaną ziemię, dochody, wykształcenie i dostęp do kształcenia. Pojawić się jednak mogą wyzwania i problemy takie jak: rodzinna forma gospodarstw, rosnące wartości ziemi, czy niskie dochody. W analizie SWOT dostępnej na stronie MRiRW zaproponowano, że dochody młodych rolników można poprawić poprzez zmniejszenie dopłat starszym rolnikom. Czy to stwierdzenie nie

jest w opozycji do tych, które głosi minister rolnictwa? Przypomnijmy, minister Puda deklaruje, że zamierza wspierać zarówno młodych rolników, jak i rolników będących na emeryturze. W [projekcie analizy SWOT przedstawionej przez MRiRW](#) mówi się jednak o ograniczeniu dopłat starszym rolnikom. Czy to oznacza, że wspieranie młodych rolników odbędzie się kosztem innych rolników?

[Rodzinne gospodarstwa rolne – czas na zmiany w ustawie – CZYTAJ WIĘCEJ](#)

Czytaj również: [Słabe strony młodych rolników w Planie Strategicznym WPR](#)

Projekt Planu Strategicznego dla WPR wraz z analizami i załącznikami dostępny jest na stronie MRiRW – [Projekt Planu Strategicznego](#)

W następujących artykułach przedstawimy dalszy ciąg analizy SWOT (młody rolnik). Mówiąc konkretniej skupimy się na szansach i zagrożeniach jakie mogą występować w przypadku przyciągania młodych rolników i ułatwienia rozwoju działalności gospodarczej.

Źródło: [MRiRW](#)

Czy artykuł był przydatny?

Kliknij na gwiazdkę, by zagłosować

-
-
-
-
-

Submit Rating

Ocena 3.9 / 5. Liczba głosów 8

Na razie brak głosów. Możesz być pierwszy!

```
{ "@context": "http://schema.org", "@type": "CreativeWorkSeries", "aggregateRating": { "@type": "AggregateRating", "bestRating": "5", "ratingCount": "8", "ratingValue": "3.9" }, "image": "https://www.agrofakt.pl/wp-content/uploads/2021/02/aktualnosci-rolnicze-wiadomosci-glowne-mlodzi-rolnicy-w-planie-strategicznym.jpg", "name": "Mocne strony młodych rolników w Planie Strategicznym WPR", "description": "Mocne strony młodych rolników w Planie Strategicznym WPR" }
```